

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 211/08-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie základných práv podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd vo vzťahu k čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13, čl. 14, čl. 17 a čl. 53 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02, ako aj postupom Okresnej prokuratúry Zvolen vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pv 624/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 26. novembra 2007 doručené podanie J. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“),

označené ako „*Doplňujúce podanie mojej sťažnosti v zmysle článku: 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj Ústavy SR) o nové skutočnosti*“ (podanie sťažovateľa z 1. novembra 2007 vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1862/07 bolo odložené prípisom č. k. Rvp 1862/07-20 z 21. novembra 2007), v ktorom namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ústavy, porušenie základných práv podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) vo vzťahu k čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj porušenie práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13, čl. 14, čl. 17 a čl. 53 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen (ďalej len „vyšetrovací orgán“) vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02, ako aj postupom Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pv 624/02.

Z obsahu podania sťažovateľa, ktoré ústavný súd posudzoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že sťažovateľ je v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 v procesnom postavení poškodeného, pričom 14. novembra 2007 vyšetrovatelka v tejto trestnej veci mala medzi ním a jedným z obvinených (P. K.) uskutočniť konfrontáciu. Obvinený P. K. sa však podľa tvrdenia sťažovateľa odmietol podrobiť tomuto úkonu dovtedy, „*kým mu nebude doručené vyrozumie o jeho sťažnosti...*“.

Sťažovateľovi bolo zároveň vyšetrovacím orgánom v uvedený deň (t. j. 14. novembra 2007) doručených šesť uznesení týkajúcich sa predmetného konania, konkrétne uznesenie z 15. júla 2002 (o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia), z 12. septembra 2002 (o prerušení trestného stíhania pre neprítomnosť obvineného), zo 4. júna 2004 (o pokračovaní v trestnom stíhaní), z 29. októbra 2004 (o prerušení trestného stíhania pre neprítomnosť poškodeného a obvineného), zo 14. decembra 2005 (o pokračovaní v trestnom stíhaní) a z 25. septembra 2006 (o pokračovaní v trestnom stíhaní), «*hoci je zrejmé, že sa jedná údajmi - časovo - účinkom o až niekoľko rokov „staré“ rozhodnutia*». Vyšetrovací orgán tiež doručil 15. novembra 2007 sťažovateľovi uznesenie o nevyhlúčení sa

z úkonov v danom konaní vzhľadom na námietku zaujatosti, ktorú vzniesol proti vyšetrovaciemu orgánu.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv v súvislosti s tým, že doručením všetkých šiestich uznesení s veľkým časovým odstupom od ich vydania bolo porušené jeho právo na účinný opravný prostriedok, pričom proti všetkým uzneseniam *„som v zákonnej lehote od dňa: 14. 11. 2007 podal námietku mojim podaním zo dňa: 17. 11. 2007“*. Podľa názoru sťažovateľa je v každom z predmetných uznesení uvedené miesto jeho vtedajšieho pobytu, z čoho podľa neho vyplýva, že mu tieto uznesenia mohli byť doručené v čase ich vydania. Sťažovateľ zastáva názor, že vyšetrovanie ako celok je poznačené zbytočnými priesťahmi a *„... manipuláciou z citovanými (6) uzneseniami“*, ako aj zaujatosťou zo strany vyšetrovacieho orgánu proti jeho osobe.

Zaujatosť orgánov činných v trestnom konaní potvrdzuje podľa sťažovateľa aj skutočnosť, že je spolu s obvinenými ubytovaný v jednej väznici (B.), čo považuje *„za vrchol nehoráznosti, a vrchol traumatizovania ma, psychoterorom...“*.

Sťažovateľ namieta aj porušenie svojich práv postupom a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 624/02-71 z 13. októbra 2006, ktorá podľa neho v danej veci nekonala a svojou nečinnosťou spôsobila tiež zbytočné priesťahy v konaní.

Podľa názoru sťažovateľa boli postupom vyšetrovacieho orgánu a okresnej prokuratúry porušené jeho základné práva, a preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti rozhodol nasledovne:

„Konaním a postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ Okresného riaditeľstva PZ vo Zvolene vo veci: ČVS-OÚV-221/20-ZV-2002 trestná vec vedená proti obvineným: V. Z. – P. K., došlo k porušeniu základných ústavných práv a slobôd garantovaných článkom: 47 ods. 2, 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1, ods. 2, článkom: 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Ústavy SR, článku: 13 Ústavy SR, článkov: 14, 15, článku: 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR, článku: 40 Ústavy SR, porušením týchto záruk a práv vo vzťahu k osobe: sťažovateľ - poškodený J. T.

Zároveň k porušeniam práv sťažovateľom namietaných došlo konaním - postupom orgánu Okresnej prokuratúry vo Zvolene pod č. k. 1 Pv 624/02-71 v spojení s vecou ČVS-OÚV-221/20-ZV-2002.

Postupom - konaním oboch orgánov OČTK - Zvolen - došlo tak zároveň k porušeniu Listiny základných práv a slobôd človeka, porušením záruk článkov: 1 ods. 1, ods. 2 vo vzťahu k článku: 7 ods. 2, ods. 5 Ústavy SR garantovaných článkami: 6 ods. 1, 5 ods. 1, článku: 8, čl. 13, článku: 14, článku: 17, článku: 53 - Medzinárodného dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd...

Navrhujem zaviazať orgány OČTK - Zvolen na protiústavnom stave veci postupom - konaním sa podieľajúce povinnosťou k náhrade škody - spravodlivým zadostučinením.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané

oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 7 ods. 2 ústavy Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať

a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,

- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa čl. 14 ústavy každý má spôsobilosť na práva. Podľa čl. 15 ods. 1 ústavy každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením. Podľa čl. 15 ods. 2 ústavy nikto nesmie byť pozbavený života. Podľa čl. 15 ods. 3 ústavy trest smrti sa nepripúšťa. Podľa čl. 15 ods. 4 podľa tohto článku nie je porušením práv, ak bol niekto pozbavený života v súvislosti s konaním, ktoré podľa zákona nie je trestné.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 40 ústavy každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto

rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 1 ods. 1 listiny ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd. Podľa § 1 ods. 2 listiny základné práva slobody uvedené v Listine základných práv a slobôd sú pod ochranou ústavného súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom:

- a) zákonné pozbavenie slobody po odsúdení príslušným súdom;
- b) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom;
- c) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchania trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní;
- d) pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán;

e) zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa,

farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nesmie vykladať ako oprávnenie pre štát, skupinu alebo osobu vykonávať činnosť alebo uskutočniť skutok s cieľom narušiť práva alebo slobody v dohovore zakotvené, alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než je stanovené v dohovore.

Podľa čl. 53 dohovoru nič v tomto dohovore sa nebude vykladať tak, aby obmedzovalo alebo zasahovalo do výkonu ľudských práv a základných slobôd, ktoré môžu byť uznané zákonmi ktorejkoľvek Vysokej zmluvnej strany alebo akýmkoľvek iným dohovorom, ktorého je táto zmluvnou stranou.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou dožaduje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, pretože podľa jeho názoru vo veci vedenej okresným úradom vyšetrovania pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 a veci vedenej okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Pv 624/02 vznikli nečinnosťou týchto orgánov zbytočné prieskumy. Sťažovateľ namieta tiež porušenie svojich označených práv (práva na účinný opravný prostriedok) oneskoreným doručením šiestich uznesení v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 v jeden deň, t. j. 14. novembra 2007, a nie v čase ich vydania.

Na základe uvedeného bolo úlohou ústavného súdu v tomto konaní, opierajúc sa o svoju konštantnú judikatúru, preskúmať, či (ne)činnosť vyšetrovacieho orgánu a okresnej prokuratúry v daných konaniach, ako aj doručenie viacerých uznesení v jeden deň a so značným časovým odstupom od ich vydania mohli mať za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 čl. 13 ústavy, namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 listiny vo vzťahu k čl. 7

ods. 2 a 5 ústavy, ako aj namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13, čl. 14, čl. 17 a čl. 53 dohovoru doručením šiestich uznesení v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 so značným časovým odstupom od ich vydania

Sťažovateľ v sťažnosti zastáva názor, že vyšetrovací orgán v osobe vyšetrovateľky je proti nemu zaujatý, pretože uznesenia o prerušení a následnom pokračovaní v predmetnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 vydané v rokoch 2002 až 2007 mu boli doručené všetky v jeden deň, t. j. 14. novembra 2007, a so značným časovým odstupom od ich vydania, čím bolo porušené jeho právo na účinný opravný prostriedok.

Ústavný súd si pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal stanovisko k sťažnosti sťažovateľa od riaditeľa vyšetrovacieho orgánu. V jeho vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. februára 2008, sa okrem iného uvádza:

„Pod ČVS: ORP-221/20-ZV-02, je vedená vec obvinených V. Z., trv. bytom Z. a P. K., trv. bytom M., stíhaných za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona účinného do 1. 1. 2006 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona účinného do 1. 1. 2006, kde poškodeným bol J. T., trv. bytom Z. Vec bola pridelená k realizácii vyšetrovateľke t. č. kpt. Mgr. A. U.

Pokiaľ sa týka doručovania predmetných uznesení, k tomuto sa vyjadrila vyšetrovateľka PZ vo svojom úradnom zázname zo dňa 11. 2. 2008, ktorý Vám v prílohe zasielame.

Nestotožňujeme sa s názorom J. T., že zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, nakoľko trestné stíhanie bolo prerušované pre neprítomnosť obvinených resp. jedného obvineného.

Predmetný vyšetrovací spis bol ukončený dňa 30. 11. 2007 a predložený Okresnej prokuratúre vo Zvolene s návrhom na podanie obžaloby.“

Vyšetrovateľka v danej veci k sťažnosti sťažovateľa uviedla:

„Pokiaľ ide o doručenie uznesenia ČVS: OÚV-221/ZV-02 zo dňa 15. 7. 2002 ide o uznesenie o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia. V čase vydania uznesenia sa

tieto uznesenia v zmysle platnej právnej úpravy doručovali len obvineným a na OP. Uvedené uznesenie teda nebolo doručené poškodenému J. T. Nakoľko v zmysle súčasnej právnej úpravy sa poškodenému oznamuje začatie trestného stíhania ako aj vznesenie obvinenia, toto uznesenie som doručila poškodenému J. T.

Uznesenie pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/ZV-02 zo dňa 12. 9. 2002 o prerušení trestného stíhania som poškodenému opomenula doručiť vzhľadom k zaťaženosti vyšetrovacími spismi. V tom čase bol vo väzbe v UVV Banská Bystrica.

Uznesenie zo dňa 4. 6. 2004 o pokračovaní v tr. stíhaní a 29. 10. 2004 o prerušení trestného stíhania som poškodenému J. T. nedoručila, nakoľko som nemala vedomosť kde sa J. T. nachádza. Bol predvolaný na výsluch kde celá doporučená zásielka sa dňa 7. 10. 2004 vrátila s poznámkou, že adresát na uvedenej adrese je neznámy. Tiež zo správy OO PZ Zvolen zo dňa 28. 10. 2004 vyplýva, že poškodený J. T. sa v mieste pobytu nezdržiava, kde nebýva a tiež bol preverený pobyt pri rieke Hron, kde sa zvyknú zdržiavať bezdomovci, ale ani tam sa J. T. nezdržiaval, nebolo ho možné predviesť a teda som mu nemohla doručiť predmetné uznesenia (pri výsluchu).

Uznesenia zo dňa 14. 12. 2005 a 25. 9. 2006 o pokračovaní v trestnom stíhaní som poškodenému J. T. nedoručila tiež z dôvodu, že pobyt menovaného mne nebol známy, teda len operatívnou cestou som dala menovanému doručiť uznesenie, čo sa nepodarilo.

Podotýkam, tieto uznesenia som poškodenému J. T. doručila naraz, pričom sťažnosť proti týmto uzneseniam si mohol podať v trojdňovej lehote od doručenia uznesení. Vo všetkých prípadoch pokiaľ išlo o uznesenia o prerušení trestného stíhania, dôvodom na prerušenie bola neprítomnosť obvinených resp. jedného z obvinených. V prípade, že by tieto uznesenia boli nezákonné, tieto by boli zrušené dozorujúcim prokurátorom OP Zvolen. To isté platí aj o uzneseniach o pokračovaní v trestnom stíhaní.

V prípade poškodeného J. T. ide o osobu, ktorá sa v mieste trvalého pobytu už dlhé roky nezdržiava, nakoľko byt kde má nahlásený trvalý pobyt je roky predaný a pohybuje sa medzi bezdomovcami, nikde mu nie je možné doručiť ani predvolanie ani uznesenia.“

Ústavný súd sumarizujúc svoje zistenia vyplývajúce z vyjadrenia vyšetrovacieho orgánu a zo sťažnosti sťažovateľa na jednej strane konštatoval, že predmetné uznesenia z 15. júla 2002, 12. septembra 2002, 4. júna 2004, 29. októbra 2004, 14. decembra 2005

a 25. septembra 2006 boli sťažovateľovi nepochybne doručené so značným časovým odstupom od ich vydania v jeden deň (14. novembra 2007), sťažovateľ však podľa tvrdení v sťažnosti podal proti týmto uzneseniam sťažnosť 17. novembra 2007, čím bolo jeho právo na účinný opravný prostriedok zachované. Ústavný súd však zároveň upozorňuje, že sťažovateľ sám prispel k nemožnosti doručiť mu uvedené uznesenia v čase ich vydania tým, že neoznámil vyšetrovaciemu orgánu korešpondenčnú adresu, na ktorú by mu bolo možné zasielať písomnosti v danej trestnej veci.

Po komplexnom zhodnotení všetkých skutočností ústavný súd považuje postup vyšetrovacieho orgánu pri doručovaní predmetných uznesení z ústavného hľadiska za akceptovateľný, pretože vyšetrovací orgán hneď, ako mu bolo známe miesto pobytu sťažovateľa, pokúsil sa mu (úspešne) doručiť tieto uznesenia, pričom v čase vydania predmetných uznesení sa snažil operatívnu cestou zistiť miesto aktuálneho pobytu sťažovateľa.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

V súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou ústavný súd vychádzajúc z obsahu už citovaného textu čl. 14, čl. 19 ods. 1 a čl. 40 v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ústavy, ako aj čl. 1 ods. 1 a 2 listiny v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 13, čl. 14, čl. 17 a čl. 53 dohovoru konštatoval, že medzi ich obsahom a tvrdeniami sťažovateľa zjavne neexistuje

taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k ďalším právam označeným sťažovateľom, ktoré majú prevažne procesný charakter, považoval ústavný súd za potrebné poukázať aj na svoj právny názor, podľa ktorého za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nepochybne považovať aj konkrétne okolnosti danej veci, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer, vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo pochybeniam alebo nedostatkom vytýkaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

Opierajúc sa o uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojich označených práv doručením predmetných uznesení so značným časovým odstupom od ich vydania, pri predbežnom prerokovaní v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom vyšetrovacím orgánom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 a v konaní okresnej prokuratúry vedenom pod sp. zn. 1 Pv 624/02

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou dožaduje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru, pretože podľa jeho názoru vo veci vedenej okresným úradom vyšetrovania pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 a veci vedenej okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Pv 624/02 vznikli nečinnosťou týchto orgánov zbytočné prietahy. Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že za zbytočné prietahy a „nečinnosť“ považuje sťažovateľ obdobia, v ktorých bolo konanie prerušené.

Ústavný súd si vyžiadal stanovisko k tejto časti sťažnosti sťažovateľa od okresnej prokuratúry. Vo vyjadrení okresnej prokurátorky, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. februára 2008, sa okrem iného uvádza:

„Podania adresované Ústavnému súdu SR dozorujúca prokurátorka Okresnej prokuratúry vo Zvolene vybavovala pod sp. zn. 1 Pv 624/02, kde v predmetnej veci J. T. vystupoval v postavení poškodeného a v danej trestnej veci bolo vedené trestné stíhanie proti obvineným V. Z., t. č. v ÚVTOS B. a P. K., t. č. v ÚVTOS B. pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona účinného do 01. 01. 2006, ktorého sa dopustili formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona účinného do 01. 01. 2006. Skutočnosti uvádzané v zaslaných podaniach, ktoré boli adresované aj tunajšej prokuratúre počas prípravného konania boli priebežne vybavované nasledovným spôsobom:

1) Prvé podanie v danej trestnej veci poškodeného J. T., ktoré adresoval priamo Generálnej prokuratúre SR zo dňa 17. 06. 2006, ktoré bolo odstúpené tunajšej prokuratúre 17. 07. 2006 na priame vybavenie bolo vyhodnotené ako sťažnosť na prietahy v konaní a nečinnosť vyšetrovatelky PZ, ktoré bolo dozorujúcou prokurátorkou vybavené pod sp. zn. 1 Pv 624/02 tým, že bol preskúmaný spisový materiál v zmysle § 210 Tr. poriadku, o čom bol poškodený J. T. vyrozumený dňa 11. 09. 2006.

2) Dňa 25. 09. 2006 bola predložená vyšetrovatelkou PZ pod sp. zn. OÚV-221/ZV-02 prokurátorovi sťažnosť poškodeného J. T. proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 2 písm. a) Tr. poriadku zo dňa 14. 04. 2006, ktorým bolo trestné stíhanie prerušené uznesením vyšetrovatelky PZ pod sp. zn. OÚV-221/ZV-02 z dôvodu neprítomnosti obvineného P. K., na ktorého bol v inej trestnej veci vydaný príkaz na zatknutie. Predmetná sťažnosť bola dozorujúcou prokurátorkou 13. 10. 2006 postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodná zamietnutá, kde toto rozhodnutie bolo podľa vykázaného doručenia doručené poškodenému J. T. dňa 19. 10. 2006.

3) V predmetnej trestnej veci poškodený J. T. podal podnet tunajšej prokuratúre, ako aj priamo vyšetrovatelke PZ zo dňa 03. 10. 2007, ktorý bol vybavený sčasti ako podnet v zmysle zákona o prokuratúre, o vybavení ktorého bol poškodený J. T. vyrozumený 22. 11. 2007 a sčasti bolo jeho podanie vyhodnotené ako námietka zaujatosti voči konajúcej vyšetrovatelke, o ktorej bolo rozhodnuté 15. 11. 2007 uznesením podľa § 32 ods. 3 Tr. poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. poriadku, kde sa vyšetrovatelka

z konania vo veci necítla byť zaujatá a nevylúčila sa z tohto konania. Predmetné uznesenie pod sp. zn. OÚV-221/ZV-02 bolo doručené podľa vykázaného doručenia poškodenému 15. 11. 2007 osobne vyšetrovatelkou.

4) Ďalšie podanie poškodeného J. T. z 27. 11. 2007, doručené tunajšej prokuratúre 03. 12. 2007 bolo vyhodnotené ako opakovaný podnet a súčasne ako námietka zaujatosti voči dozorujúcej prokurátorky a tento bol predložený v zmysle Zákona o prokuratúre č. 153/2001 Z. z. nadriadenej prokuratúre, t. j. Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici dňa 09. 01. 2008. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici podnet poškodeného J. T. ako nedôvodný odložil a vec po rozhodnutí vrátil tunajšej prokuratúre 24. 01. 2008, nakoľko vo veci bol súčasne podaný návrh na podanie obžaloby vyšetrovatelkou PZ, ktorá vec realizovala a to 10. 12. 2007.

Doposiaľ nebolo možné podať príslušnému Okresnému súdu vo Zvolene v tejto trestnej veci obžalobu, nakoľko ako je to vyššie uvedené bolo rozhodované aj o námietke zaujatosti dozorujúcej prokurátorky a to uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry vo Zvolene zo dňa 19. 12. 2007 pod sp. zn. 1 Pv 624/02, kde bolo rozhodnuté podľa § 32 ods. 3 Tr. poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. poriadku o nevylúčení sa z vykonávania ďalšieho prokurátorského dozoru v predmetnej trestnej veci dozorujúcou prokurátorkou A. K. Po doručení predmetného uznesenia poškodený proti nemu podal sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať Okresná prokurátorka vo Zvolene a po rozhodnutí o jeho sťažnosti s najväčšou pravdepodobnosťou bude vo veci postupom podľa § 234 ods. 1 Tr. poriadku podaná Okresnému súdu vo Zvolene obžaloba na obvinených V. Z. a P. K.

V danej trestnej veci bolo vydaných viacero uznesení, nakoľko trestné stíhanie v danej trestnej veci bolo opakovane prerušené podľa § 173 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku účinného do 01. 01. 2006 a to pre neprítomnosť jednak samotného poškodeného J. T., ako aj obvinených a preto sa mu nepodarilo doručiť predvolania k úkonom, ako aj samotné uznesenia. Konkrétne prerušené trestné stíhanie pre neprítomnosť poškodeného bolo 29. 10. 2004 postupom podľa § 173 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku účinného do 01. 01. 2006 prerušené. O skutočnosti, že nebolo možné aj pre neprítomnosť poškodeného realizovať úkony a úspešne ukončiť danú trestnú vec po tak dlhé obdobie svedčia záznamy vyšetrovatelky, kde boli podávané žiadosti o vypátranie jeho pobytu príslušným OO PZ Zvolen v tomto období. Tieto sú zažurnalizované v koncepte vyšetrovacieho spisu.

Je pravdou, že až následne po poslednom rozhodnutí o pokračovaní v trestnom stíhaní zo dňa 25. 09. 2006 boli doručované uznesenia poškodenému J. T. pri úkone a to 14. 11. 2007, čo realizovala vyšetrovatelka PZ, o čom svedčia priložené doručky podpísané samotným poškodeným J. T. z predmetného dňa.“

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu základné právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní uplatňuje po začatí trestného stíhania v prípadoch, keď je sťažovateľ obvinenou alebo poškodenou osobou (III. ÚS 183/05).

Otázku existencie zbytočných prieťahov v konaní ústavný súd aj v tomto prípade skúmal s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a berúc do úvahy: 1. právnu a faktickú zložitosť veci, 2. správanie sťažovateľa, 3. spôsob postupu vyšetrovacieho orgánu a okresnej prokuratúry (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98), pričom v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde sa sústredil najmä na posúdenie skutočnosti, či viacerými prerušeniami konania vedeného pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 mohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa (IV. ÚS 195/08).

Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ide o trestné stíhanie pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť obvinené osoby proti sťažovateľovi ako poškodenému. Trestnú vec možno hodnotiť po skutkovej stránke za pomerne zložitú s poukázaním na potrebu znaleckého dokazovania (II. ÚS 195/05), ako aj zdĺhavé zisťovanie rozhodných skutočností spôsobené viacerými obdobiami neprítomnosti obvinených osôb. Po právnej stránke predmetná vec nevykazuje známky zložitosti.

V súvislosti s uplatnením druhého kritéria (správanie sťažovateľa) pri hodnotení dĺžky konania ústavný súd zistil, že sťažovateľ ako poškodený prispel k doterajšej dĺžke konania tým, že aj v dôsledku jeho neprítomnosti bolo potrebné podľa vyjadrenia okresnej

prokuratúry zo 14. februára 2008 uznesením z 29. októbra 2004 prerušiť trestné stíhanie. V danom prípade nemožno predĺženie konania pripísať na ťarchu vyšetrovacieho orgánu (III. ÚS 274/03, IV. ÚS 142/07).

Pri preskúmaní postupu vyšetrovacieho orgánu v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 ústavný súd zistil, že trestné konanie bolo prerušené uzneseniami z 12. septembra 2002 (neprítomnosť obvineného), 29. októbra 2004 (neprítomnosť obvineného a poškodeného) a 14. apríla 2006 (neprítomnosť obvineného), pričom vyšetrovací orgán začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie uznesením z 15. júla 2002.

Podľa § 228 ods. 2 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) policajt preruší trestné stíhanie, ak nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo svedka vec náležite objasniť. Podľa § 173 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 vyšetrovateľ alebo policajný orgán preruší trestné stíhanie, ak nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo poškodeného vec náležite objasniť. Ide o rozhodnutie predbežnej povahy, pričom prerušenie je obligatórne v prípade, ak nastane splnenie uvedenej podmienky.

V zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanovil zákon. Činnosť vyšetrovacieho orgánu ako orgánu činného v trestnom konaní je limitovaná ustanoveniami Trestného poriadku. Z uvedeného vyplýva, že prerušením trestného stíhania v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľa. Sťažnosť sťažovateľa bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V časti týkajúcej sa preskúmania postupu okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 624/02 ako dozorovom konaní ústavný súd uvádza, že postavenie a postup prokurátora v prípravnom konaní upravuje § 17 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov v spojení s § 230 a nasl. Trestného poriadku. Úlohou

prokurátora pri výkone dozoru v prípravnom konaní je dohľad nad tým, aby orgány činné v trestnom konaní dodržiavali relevantné ustanovenia Trestného poriadku, postupovali v zhode s účelom a základnými zásadami trestného konania a aby nikto nebol nezákonne obmedzovaný v základných právach a slobodách.

Z vyjadrenia okresnej prokuratúry zo 14. februára 2008 vyplýva, že sa v rámci dozoru nad vecou vedenou pod sp. zn. ČVS: OÚV-221/20-ZV-02 riadne zaoberala všetkými podaniami sťažovateľa vrátane riadnych opravných prostriedkov podaných proti uzneseniam, podnetov a námietok zaujatosti, pričom v danej veci bol 10. decembra 2007 vyšetrovacím orgánom podaný návrh na podanie obžaloby.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil v postupe okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 624/02 porušenie označených základných práv sťažovateľa, a preto jeho sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. júla 2008